

Kiezen voor een bv of eenmanszaak?

Ondernemers die een geschikte rechtsvorm zoeken, twijfelen vaak tussen de eenmanszaak en bv. Deze keuze is niet altijd eenvoudig, omdat hierbij veel (fiscale) zaken een rol spelen. De grootste verschillen tussen de eenmanszaak en bv zijn er op het gebied van de aansprakelijkheid en belasting.

Eenmanszaak

Bij een eenmanszaak bent u persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de onderneming. U draagt inkomstenbelasting af over de winst (maximaal 52%).

De besloten vennootschap

Bij een bv is niet de ondernemer of bestuurder, maar de bv aansprakelijk voor de schulden. Een bv betaalt vennootschapsbelasting over de winst. Het tarief is 20% over de eerste 275.000 euro van de winst en 25,5% over de rest. Over het salaris van de DGA moet daarnaast inkomstenbelasting worden ingehouden (maximaal 52 procent). Als de overgebleven winst privé wordt uitgekeerd, dan is er ook dividendbelasting verschuldigd. Hiervoor geldt een vast tarief van 15%. Een bv heeft een iets lager belastingtarief dan een eenmanszaak, maar hogere kosten, onder meer door het verplicht opstellen en deponeren van jaarrekeningen en accountantskosten.

Zelfstandigenaftrek

De bv heeft een wat lager gecombineerd belastingtarief dan de eenmanszaak. De eigenaar van een eenmanszaak heeft daarentegen recht op zelfstandigenaftrek. Als de ondernemer op jaarbasis meer dan 1225 uren besteedt binnen de eenmanszaak (het 'urencriterium'), dan mag hij zelfstandigenaftrek in mindering brengen op de winst. Starters mogen in de eerste 3 jaar na de start extra startersaftrek in mindering brengen, waardoor de belastbare winst lager wordt.

MKB-vrijstelling

De MKB-vrijstelling geldt voor ondernemers die aan het urencriterium voldoen en is 10,5% van de winst nadat deze is verminderd met de ondernemersaftrek.

Bv aantrekkelijk bij hoge winst

Een bv is fiscaal aantrekkelijk als de winsten hoger worden. Het tariefsvoordeel is dan groter dan de extra aftrekmogelijkheden van de eenmanszaak. Van groot belang hierbij is de hoogte van de omzet ten opzichte van de kosten. Er moet wel een ruime winst overblijven.

Bv of eenmanszaak?

Vanwege de beperking van de aansprakelijkheid kan de bv voordelen bieden boven de eenmanszaak. De eenmanszaak biedt weer fiscale voordelen als de winst laag is. Bij de keuze voor een bv spelen vaak ook argumenten mee als imago, status en het eenvoudiger kunnen overdragen of verkopen van het bedrijf.

Omzetten eenmanszaak naar een bv

Ondernemers die een eenmanszaak willen omzetten naar een bv, kunnen een seminar bij de KvK volgen over dit onderwerp. Voor het omzetten van een eenmanszaak naar een bv gebruikt u formulier 3 voor inschrijving in het Handelsregister.

De eenmanszaak

Als u een eenmanszaak start, bent u oprichter, eigenaar en helemaal zelfstandig. Er kunnen meerdere mensen werken in een eenmanszaak, want u kunt natuurlijk altijd personeel aannemen.

Oprichting eenmanszaak

Er is geen akte nodig voor de oprichting van een eenmanszaak. Inschrijving in het Handelsregister is verplicht. U kunt slechts één eenmanszaak oprichten en inschrijven. Het is wel mogelijk meerdere handelsnamen te voeren en verschillende activiteiten uit te oefenen. Dit kan op hetzelfde of een ander adres ('nevenvestiging').

Eenmanszaak en aansprakelijkheid

De eigenaar van een eenmanszaak is aansprakelijk voor alle handelingen en vermogensaangelegenheden. Er is geen onderscheid tussen privé- en ondernemingsvermogen. Schuldeisers kunnen zich verhalen op privé-bezit en privé-schuldeisers kunnen de bezittingen van uw bedrijf aanspreken. Als de eenmanszaak failliet gaat, dan gaat u ook failliet. Als u in gemeenschap van goederen bent getrouwd, dan vallen de bezittingen van uw partner ook onder de

aansprakelijkheid. Dit is te voorkomen met huwelijkse voorwaarden. Vaak bieden deze voorwaarden echter weinig bescherming, omdat de echtgenoot moet meetekenen voor leningen.

Eenmanszaak en belasting

De winst uit een eenmanszaak wordt belast in box 1. Als de Belastingdienst u als ondernemer erkent, dan kunt u gebruikmaken van belastingfaciliteiten zoals ondernemersaftrek, investeringsaftrek en de fiscale oudedagsvoorziening. Meer informatie over belastingen.

Eenmanszaak en sociale zekerheid

De eigenaar van een eenmanszaak kan een beroep doen op de volgende volksverzekeringen:

- Algemene ouderdomswet (AOW)
- Algemene nabestaandenwet (ANW)
- Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ)
- Algemene kinderbijslagwet (AKW)

Verzekeringen

U moet een ziektekostenverzekering afsluiten, met een basisverzekering en een eventuele aanvullende verzekering. Hiervoor geldt een inkomensafhankelijke bijdrage van 4,8% (over maximaal 32.369 euro) via de belastingaangifte. De eigenaar van een eenmanszaak valt niet onder de werknemersverzekeringen Ziektewet (ZW), Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) en Werkloosheidswet (WW). Het is daarom verstandig zelf een verzekering af te sluiten tegen de risico's van arbeidsongeschiktheid, bijvoorbeeld via het UWV.

Eenmanszaak en bedrijfsopvolging

Omdat er bij een eenmanszaak geen onderscheid is tussen privé en de zaak, moet u apart regelen dat de zaak blijft voortbestaan als u overlijdt. Als u dat niet doet, dan kunnen de erfgenamen hun deel in het ondernemingsvermogen opeisen, waardoor het voortbestaan van de onderneming in gevaar komt. Ook is het verstandig een regeling te treffen waarmee u uw bedrijf kunt overdragen aan een derde. Een tijdig advies van een fiscaal adviseur is hierbij zeer belangrijk.

De besloten vennootschap (bv)

De bv is een vennootschap waarin het kapitaal in aandelen is verdeeld. De aandelen zijn in handen van de aandeelhouder(s). De bv is een rechtspersoon met dezelfde juridische status, rechten en plichten als een natuurlijk persoon. De bv zelf wordt als ondernemer gezien, de directeur is in dienst en handelt uit naam van de vennootschap. Een bv kan zelfstandig of samen met anderen worden opgericht.

Leiding van een bv

De hoogste macht ligt bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De dagelijkse leiding ligt bij de directeur(en). Bij kleine bv's is de directeur vaak de enige aandeelhouder. Er kan een Raad van Commissarissen zijn, die toezicht houdt op de directie. De aandelen staan op naam en zijn niet vrij overdraagbaar. In de statuten moet een 'blokkeringsregeling' staan. Aandeelhouders die aandelen willen verkopen of overdragen, moeten deze eerst aanbieden aan mede-aandeelhouders, of goedkeuring vragen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Oprichting bv

De belangrijkste eisen bij oprichting van een bv:

- Een notariële akte is verplicht. In de oprichtingsakte staan de statuten van de vennootschap. De notaris controleert de juridisch inhoudelijke kant hiervan.
- Het ministerie van Justitie moet een 'verklaring van geen bezwaar' verlenen op basis van een conceptakte van de notaris. Oprichters en toekomstige bestuurders mogen in de laatste 8 jaar niet betrokken zijn geweest bij vermogensdelicten of faillissementen. Het verkrijgen van de verklaring duurt enkele dagen.
- Er moet een minimumkapitaal van 18.000 euro in de vennootschap worden gestort. Dit kan met geld, maar ook in natura, zoals met onroerend goed. Met dit kapitaal mag gewerkt worden.
- De bv moet worden ingeschreven in het Handelsregister. Tot die tijd zijn de bestuurders persoonlijk aansprakelijk.
- Geen oprichtingsvereiste, maar wel een verplichting is het opstellen van jaarstukken en de openbaarmaking hiervan bij de KvK. De wettelijke eisen zijn afhankelijk van de omvang van de onderneming.

Bv in oprichting

Vóór de oprichting van de bv kunnen er al activiteiten zijn waardoor er sprake is van een

onderneming. Bijvoorbeeld omdat de bedrijfsactiviteiten al zijn gestart, of wanneer een bestaande onderneming in een bv wordt ondergebracht. Er is dan sprake van een bv in oprichting (bv i.o.). Degenen die in deze fase namens de rechtspersoon naar buiten treden, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor contracten en andere rechtshandelingen. Na de oprichting worden deze rechtshandelingen bekrachtigd door de bv en is de rechtspersoon aansprakelijk. Voor partijen waarmee contracten worden aangegaan, moet het duidelijk zijn dat dit gebeurt namens de bv i.o.

Soms zet een eenmanszaak of vof 'bv i.o.' achter de naam, omdat deze in een nog op te richten bv wordt ondergebracht. Het is dan bij het aangaan van contracten niet de bedoeling de toekomstige bv te binden, maar de bestaande onderneming. Na oprichting kan de bv de verplichtingen alleen overnemen met instemming van de wederpartij. Als een bv i.o. als onderneming actief is, is inschrijving in het Handelsregister verplicht. Hiervoor moet de notaris verklaren dat hij belast is met de oprichting.

Aansprakelijkheid

De aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot het bedrag waarmee zij deelnemen. De bv is als rechtspersoon zelfstandig drager van rechten en plichten. Betrokken personen, zoals directeur(en) en commissarissen, zijn niet privé aansprakelijk voor de schulden. Omdat er veel misbruik is gemaakt van de beperking van de aansprakelijkheid, gelden er anti-misbruikwetten. Directeur(en) en beleidsbepalers van de bv bepalen zijn wél privé aansprakelijk als:

- ze te zware contractuele verplichtingen zijn aangegaan, waarbij bekend was (of te voorzien was) dat de bv niet aan de verplichtingen kon voldoen;
- het onvermogen om belastingen en premies te betalen niet (op tijd) is gemeld;
- aannemelijk is dat het onvermogen om belastingen en premies te betalen komt door onbehoorlijke taakvervulling door het bestuur in de 3 jaar voor de melding;
- de bv failliet gaat door onbehoorlijk bestuur door de directie of degenen die het beleid bepalen in de 3 jaar voor het faillissement. Als er geen jaarstukken worden gedeponereerd bij het Handelsregister, dan wordt onbehoorlijk bestuur verondersteld.

In de oprichtingsfase is de ondernemer privé aansprakelijk, totdat de bv de handelingen bekrachtigt. Ook is er privé-aansprakelijkheid als de bv niet is ingeschreven in het Handelsregister. De beperkte aansprakelijkheid van de aandeelhouders verdwijnt vaak doordat banken de directeur-groootaandeelhouder (DGA) privé laten meetekenen voor leningen. Deze wordt hierdoor ook persoonlijk aansprakelijk.

Belastingen

Een bv betaalt vennootschapsbelasting over de winst.

Sociale zekerheid

De dga is als werknemer in dienst van de bv. Of de dga ook werknemer is voor de sociale verzekeringen, hangt af van de mate van ondergeschiktheid. Er is geen ondergeschiktheid als

- de directeur, eventueel met zijn echtgeno(o)t(e), 50% of meer van de stemmen op de aandeelhoudersvergadering kan uitbrengen;
- 2/3 deel of meer van de aandelen in handen is van de directeur en/of zijn naaste familieleden tot en met de 3e graad;
- de directeur niet tegen zijn wil ontslagen kan worden.

In dit geval valt de dga niet onder de werknemersverzekeringen en moet hij zich vrijwillig verzekeren (zie bij eenmanszaak).

Continuïteit/Bedrijfsopvolging

De continuïteit van de onderneming is verzekerd doordat de bv een rechtspersoon is. Een rechtspersoon is niet afhankelijk van de oprichters of bestuurders. Bij overlijden van de directeur komt het voortbestaan van de onderneming niet in gevaar. Wel moet er een nieuwe directeur worden aangetrokken.

Bij verkoop van de onderneming zijn er twee mogelijkheden:

1. de aandelen worden verkocht;
2. de onderneming (machines, inventaris etc.) wordt uit de bv verkocht;

Als de aandelen worden verkocht, is de opbrengst belast met 25% inkomstenbelasting als de aandeelhouder een aanmerkelijk belang (minimaal 5% van de aandelen) heeft. Als de onderneming uit de bv wordt verkocht, betaalt de verkopende bv vennootschapsbelasting over de (boek)winst bij verkoop. Als de aandeelhouder van de verkopende bv zelf een bv is, dan betaalt deze 'holding' in beginsel geen belasting over de opbrengst.

Holding en stamrecht-bv

Een holding is een bv die de aandelen van een andere bv bezit. Deze constructie wordt bijvoorbeeld gebruikt om kapitaal te scheiden van het ondernemersrisico. In een stamrecht-bv wordt de geldsom van een ontslagvergoeding ondergebracht.

Holding

Een holding is een bv die de aandelen van een andere vennootschap (de werkmaatschappij) bezit. Een holding wordt gebruikt om de bedrijfsactiviteiten van een bv te scheiden van overige activiteiten, zoals het onderbrengen van winst en de pensioenopbouw. Dit vermogen wordt hierdoor buiten de risicosfeer van de bv geplaatst. Als er meerdere aandeelhouders in een werkmaatschappij zijn, dan kunnen zij ieder een eigen holding oprichten. Een holding wordt ook wel een 'beheermaatschappij' of 'houdstervenootschap' genoemd.

Holding als management-bv

De holding kan ook als management-bv gebruikt worden. De directeur van de holding neemt dan de taken van de directeur van de werkmaatschappij over. De holding ontvangt een managementfee voor deze werkzaamheden. Dit bedrag wordt na aftrek van de kosten bij de holding belast. Om te voorkomen dat er dubbel belasting wordt betaald, hoeft de holding geen vennootschapsbelasting en dividendbelasting over de ontvangen winst te betalen. Een vennootschap kan deze 'deelnemingsvrijstelling' toepassen als deze (in)direct meer dan 5% van de aandelen bezit.

Stamrecht-bv

Een werknemer die een ontslagvergoeding krijgt, kan direct afrekenen met de Belastingdienst, of een stamrecht-bv oprichten. Een stamrecht is het recht op een periodieke uitkering, vergelijkbaar met (pre)pensioen. Het voordeel van een stamrecht-bv is dat er pas belasting verschuldigd is, als de uitkering wordt ontvangen. Dit bespaart belasting. Er kan afgestort worden bij een verzekeraar of bij de eigen stamrecht-bv. De stamrecht-bv mag het kapitaal ook gebruiken om zelf te ondernemen.